

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 19 sierpnia 2016 r.

Poz. 3934

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-N.4131.2.9.2016.KW WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 1 sierpnia 2016 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446)

stwierdzam nieważność

§ 3 we fragmencie „wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r. i” uchwały Nr 25/233/16 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 29 czerwca 2016 r. zmieniającej uchwałę Nr XV/153/11 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 października 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Uzasadnienie

Na sesji dnia 29 czerwca 2016 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, a także art. 50 ust. 6 oraz art. 96 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930), Rada Miejska Bielawy podjęła uchwałę Nr 25/233/16 zmieniającą uchwałę Nr XV/153/11 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 26 października 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 4 lipca 2016 r. przekazana za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP).

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie podjęcie § 3 we fragmencie „wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r. i” uchwały z istotnym naruszeniem art. 5 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 296).

Podstawą prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały jest art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym: „Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania”.

Zgodnie z § 3 uchwały: „Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r. i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego”. Zgodnie z § 1 analizowanej uchwały zmieniono

cenę 1 godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z dotychczasowej stawki 10,80 zł (ustalonej na podstawie uchwały nr 9/76/15 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 27 maja 2015 r.) na 11,00 zł.

Natomiast ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w art. 4 ust. 1 wprowadza zasadę, zgodnie z którą akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W ust. 2 tego artykułu postanowiono, że w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Z kolei art. 5 tej ustawy umożliwia nadanie aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, ale tylko wtedy jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

W przypadku uchwały nr 25/233/16 Rada Miejska zdecydowała, że akt ten wejdzie w życie z pominięciem wskazanego w art. 4 ust. 1 omawianej ustawy okresu *vacatio legis*, a nawet przed dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego (które nastąpiło 19 lipca 2016 r.), przez co uchwałę nadano wsteczną moc obowiązującą.

Organ nadzoru informuje, że nadawanie wstecznej mocy obowiązującej aktowi prawnemu jest absolutnym wyjątkiem. Uchwała w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, to akt normatywny, który nakłada na mieszkańców gminy szereg obowiązków w zakresie m.in. ponoszenia opłat związanych z udzieleniem usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, a także wskazujący jednostkowy koszt takich usług opiekuńczych za godzinę ich świadczenia. Na podstawie tej uchwały podejmowane są decyzje administracyjne dotyczące poszczególnych, konkretnych przypadków, które uwzględniając koszt wskazany w uchwale określają wysokość odpłatności ponoszonej przez osobę zobowiązaną. Tym bardziej zatem niedopuszczalne jest wprowadzanie w życie przepisów określających tego rodzaju kwestie z mocą wsteczną, w sytuacji gdy adresat uchwały nie ma możliwości zapoznania się z ich treścią, którą daje właściwe ogłoszenie aktu normatywnego i okres *vacatio legis*, biegnący przed wejściem aktu w życie. Taka sytuacja pozbawia obywatela ułożenia swoich spraw w zaufaniu, że nie naraża się na prawne skutki niedające się przewidzieć w momencie podejmowania decyzji (tu: skutki w postaci zwiększenia się kosztu odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z 10,80 zł, na 11,00 zł za godzinę świadczenia usług). Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny, w wyroku z dnia 19 listopada 2010 r. (sygn. akt II FSK 1272/09, CBOSA) stwierdził, że wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków.

Przedmiotowa uchwała w § 3 stanowi, że podlega ona ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, jednocześnie uchwała została skierowana do publikacji w tymże Dzienniku – publikacja miała miejsce dnia 19 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. z 2016 r., poz. 3633). Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru, stwierdzenie nieważności uchwały we fragmencie „wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r. i” powoduje, że wejdzie ona w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, tj. od 19 lipca 2016 r., czyli w dniu 3 sierpnia 2016 r. Stanie się tak zgodnie z przywołanym wyżej art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, który wprowadza zasadę wejścia w życie aktów prawa miejscowego po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

W związku z powyższym należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
P. Hreniak